

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТУ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті порушено питання використання інформаційних технологій, зокрема Інтернет-ресурсу у процесі вивчення та викладанні іноземних мов. Розглянуто можливості, які пропонує Інтернет для викладачів та студентів. Надано методичні поради щодо використання інформації та матеріалів Інтернету, які допоможуть зробити заняття ефективним, цікавим і значущим.

Ключові слова: Інтернет-ресурс, Інтернет заняття, іноземні мови, інформаційне суспільство, принципи навчання.

Умови інформаційного суспільства вимагають від фахівців будь-якого профілю вміння використовувати інформаційні технології у професійній діяльності та повсякденному житті. Тому інформаційне суспільство, у якому ми живемо, висуває нові вимоги перед навчальними закладами усіх рівнів щодо підготовки фахівців та формування особистості, здатної жити і працювати в умовах інформаційного середовища. У наш час інформаційні технології також стали невід'ємною складовою навчального процесу.

За останні роки з'явилося чимало наукових розвідок щодо використання засобів інформаційних технологій (далі – ІТ) у навчальному процесі (В. Беспалько, Р. Гуревич, Є. Полат, Н. Фоміних, О. Барно, Н. Веремієнко, Т. Максимова та ін.) та реалізації дидактичних завдань навчання за допомогою ІТ (Н. Кононец, О. Гончарова, Н. Веремієнко та ін.). Велика увага приділяється педагогами, науковцями, вченими застосуванню мультимедійних програм та Інтернет-технологій при вивченні різних навчальних дисциплін під час аудиторної і самостійної роботи: іноземних мов (І. Павлова, А. Пазяк, С. Веремієнко, Є. Полат, О. Тарнопольський та ін.), математики (Ю. Триус, І. Васильченко, Т. Пушкіна та ін.), історії (Л. Черчата та ін.) тощо.

Водночас питання використання Інтернет-ресурсу під час аудиторних занять та індивідуальної роботи студентів з іноземної мови є надзвичайно актуальним, проте мало розробленим. Тому, **мета статті** полягає в тому, щоб розглянути можливості застосування Інтернет ресурсу при вивченні іноземної, зокрема англійської мови.

Сьогодні прогресивні наукові кола наголошують на важливості та навіть необхідності використання мультимедійних програм та електронних підручників при вивченні різних дисциплін [1; 3]. Безсумнівно, ці засоби навчання мають певні переваги і служать для досягнення дидактичних цілей навчання: підвищенню мотивації навчання; покращенню процесу і результатам навчання завдяки сприйняттю матеріалу декількома органами сприйняття одночасно; розробці завдань відповідно до рівня слухачів; розвитку мовних навичок; реалізації принципів індивідуалізації та автономності творчого навчання тощо [4]. Використання інтернет-технологій, які містять необмежену кількість ресурсів, створюють умови для розвитку пізнавальної активності, самостійної діяльності на занятті та в позаурочний час.

Але водночас не всі педагоги мають можливість використовувати мультимедійні навчальні технології та електронні підручники у навчальному процесі.

Дуже часто технічні можливості навчальних закладів досить застарілі, і навіть маючи комп'ютерні класи, не мають ні можливості використовувати мультимедійні програми, ні створювати електронні підручники. Такий стан справ може бути дещо покращений завдяки інформаційному наповненню глобальної мережі, яка, на перший погляд, може здатися необмеженим потоком інформації. Проте саме вона надає безмежні можливості для викладача зробити навчальний процес ефективним та повноцінним з будь-якої дисципліни, особливо з іноземної мови. Опитування, проведене нами серед викладачів іноземної мови, доводить, що проведення заняття з використанням ресурсів Інтернету підвищує мотивацію до вивчення теми, збільшує рівень загальної інформаційної культури, сприяє розвитку комунікативних та дослідницьких навичок, розкриває творчий потенціал учнів.

Алан Мелей, редактор серії книжок для викладачів зазначає, що: «Викладання мови не може і не повинно залишатися осторонь від переваг, які пропонує Інтернет – в інформації, ресурсах та в можливостях всесвітнього спілкування» [2, с. 1]. Інтернет сьогодні – це потужне, багате джерело інформації, автентичних матеріалів, яке вимагає вміння і навичок знаходити потрібну і необхідну інформацію. Можливості Інтернету для вдосконалення мовної підготовки студентів, особливо в плані комунікативного та професійно орієнтованого характеру навчання мов настільки широкі, що, мабуть, жодна методика не може вважатися повноцінною, якщо вона не передбачає місця для використання Інтернет-технологій і комп'ютерних технологій взагалі [6]. Різноманіття джерел настільки велике, що вирішити, як саме ви будете використовувати знайдений вами матеріал, вимагатиме чималих зусиль, досвіду і творчої уяви.

Інтернет, безперечно, у наш час – це не тільки необмежений потік інформації, але й невід'ємна складова вивчення іноземних мов. Інтернет-ресурс дає нам чудову можливість застосувати нашу уяву і креативність для того, щоб розробити і провести заняття найефективнішим способом з метою досягнення дидактичних цілей навчання. Які ж саме можливості пропонує Інтернет для викладачів та студентів при вивченні іноземної мови, зокрема англійської? Слід відзначити такі:

- автентичний мовний матеріал, який постійно поновлюється;
- можливість швидко знайти матеріал до ваших потреб і уподобань;
- вибрати і поєднати необхідну інформацію;
- швидкий доступ до словників;
- можливість розвивати різні мовні навички (читання, письмо, аудіювання, говоріння);
- відео- та аудіоматеріал на різноманітні теми, екскурсії у різні частини світу;
- засіб усного та письмового спілкування;
- джерело укладання нових текстових підручників, посібників та інших навчальних матеріалів;
- складання он-лайн тестів, завдань, проектів;
- можливість здійснення дистанційної освіти тощо.

Про що необхідно пам'ятати, щоб зробити заняття ефективним використовуючи Інтернет-ресурс? Перш за все, кожен етап вашого заняття має бути чітко продуманий і підготовлений. Необхідно вибрати мету заняття, беручи до уваги рівень знань студентів з іноземної мови та їхні уподобання. Потім слід визначити цілі заняття, які заплановано досягнути в ході роботи. Також необхідно за-

здалегідь найретельніше продумати завдання та види діяльності, які будуть виконуватись. На заняттях з використанням Інтернет-ресурсів викладач має можливість реалізувати дидактичні можливості Інтернету для вирішення таких завдань: створення проблемної ситуації, ознайомлення з альтернативними поглядами на проблему, пошук необхідної інформації для виконання проектних, дослідницьких робіт, проведення спільних телекомунікаційних проектів тощо.

Розробляючи завдання з англійської мови та види діяльності, слід пам'ятати, що вони повинні мати мовно-комунікативну спрямованість, а не суто технічну. Підготовчий етап до заняття з використанням Інтернет-ресурсу вимагає багато зусиль і часу, якщо ми хочемо зробити його належним чином. Це не просто сісти за комп'ютер і відкрити будь-що в Інтернеті, це кропітка технічна і розумова праця викладача, яка вимагає високої методичної майстерності організації навчального процесу, навичок володіння інформаційними технологіями. Але якщо ваше Інтернет-заняття підготоване старанно, на відповідному рівні, це дасть вам більше гнучкості у здійсненні процесу навчання, більше часу працювати з окремими студентами чи групами, ніж на звичайному занятті. Всесвітня мережа – це своєрідне середовище, яке має свої особливі психологічні, педагогічні й соціокультурні характеристики, які слід врахувати при організації навчального процесу. Інтернет, як ніякий інший ресурс, дає великий потенціал для застосування індивідуалізації навчання. Розроблений матеріал дасть вам можливість використовувати його у різних варіаціях відповідно до рівня знань студентів.

Більше того, студенти здобувають унікальну можливість для самоосвіти, оскільки освітні ресурси мережі підсилюють процес сприйняття, формують інформаційну культуру, аналітичні та дослідницькі вміння, вміння приймати самостійно рішення, що вважається одним із основних умінь у сучасному суспільстві.

Як викладачі, так і студенти, вже використовують Інтернет як засіб навчання та викладання так само, як і підручники, журнали, газети, аудіо та відео. Передбачається, що незабаром друковані джерела Інтернет ресурсу замінять паперові, оскільки вони більш доступні [2].

Проте, незважаючи на технічний прогрес та інформаційний розвиток нашого суспільства, багато вчителів ігнорують використання Інтернет-ресурсу у своїй викладацькій діяльності, надаючи перевагу традиційним засобам навчання. Це відбувається з різних причин:

- відсутність технічної підготовки і комп'ютерних навичок;
- психологічний страх перед чимось новим;
- небажання щось змінювати у своїй роботі;
- недостатність технічного забезпечення;
- недостатня кількість годин, відведених на вивчення іноземної мови у навчальних програмах на немовних спеціальностях, тощо.

Проте слід зауважити, що інтеграція Інтернет-ресурсу у навчальний процес сприяє вдосконаленню професійної майстерності викладача, розширює освітній простір заняття, розвиває творчий потенціал учасників освітнього процесу. Звичайно, ми не повинні обмежуватися лише використанням Інтернет-ресурсу на заняттях і повністю відмовлятися від традиційних методів навчання, оскільки останні мають свої переваги, містять велику кількість корисних матеріалів і набутого досвіду в навчанні мови. Наше завдання – поєднати ці два потужні джерела, щоб зробити навчальний процес ефективним, цікавим і значущим.

Висновки. Отже, як бачимо з проведеного нами дослідження про роль і важливість Інтернет-ресурсу у процесі навчання і викладання, що Інтернет ресурс – це не тільки постійний потік необмеженої інформації, але й при творчому підході може стати потужним джерелом вивчення іноземних мов. Слід зазначити, що освітній інтернет-простір має свою специфіку, структуру, яка перебуває в постійному розвитку, щоб відповідати запитам тих чи інших учасників освітнього процесу. Використання мережі Інтернет та комп'ютерних засобів навчання дає змогу здійснити обґрунтований вибір навчального матеріалу з погляду раціональної витрати часу, розширення й удосконалення знань студентів, реалізувати головні принципи сучасної освіти – неперервності, доступності, універсальності.

Список використаної літератури

1. Pavlova T. Internet based technologies for foreign language education: benefits and challenges / T. Pavlova // Гуманітарна освіта в профільних вищих навчальних закладах: проблеми і перспективи : матер. VI Всеукр. наук.-практ. конф., 16–18 березня 2005 р. : в 2 т. – К. : НАУ, 2005. – Т. 2. – С. 143–144.
2. Scott Windeatt. The Internet. Resource books for teachers / Scott Windeatt, David Hardisty, David Eastment. – Oxford University press, 2000. – 136 p.
3. Веремієнко Н.В. Інформаційні технології як засіб інтенсифікації процесу викладання іноземних мов / Н.В. Веремієнко, С.Я. Веремієнко // Теоретичні питання культури, освіти та виховання : зб. наук. пр. / за заг. ред. академіка АПН України М.Б. Євтуха ; укл. О.В. Михайличенко. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2006. – Вип. 31. – С. 31–33.
4. Пазяк А. Використання Інтернет-технологій у вивченні англійської мови / А. Пазяк // Гуманітарна освіта в профільних вищих навчальних закладах: проблеми і перспективи : матер. VI Всеукр. наук.-практ. конф., 16–18 березня 2005 р. : в 2 т. – К. : НАУ, 2005. – Т. 2. – С. 125–126.
5. Полат Е.С. Інтернет на уроках іноземного мови / Е.С. Полат // Иностранные языки в школе. – 2001. – № 2, 3.
6. Тарнопольський О.Б. Використання Інтернет-технологій у навчанні англійської мови для професійного спілкування студентів немовних спеціальностей / О.Б. Тарнопольський // Вісник Житомирського державного університету. Серія: Педагогічні науки. – 2010. – Вип. 53. – С. 47–51.

Стаття надійшла до редакції 25.01.2013.

Синявская А.М. Использование интернета при обучении английскому языку

В статье затрагивается вопрос использования информационных технологий, в частности Интернет-ресурса в процессе изучения и преподавания иностранных языков. Рассматриваются возможности, которые предлагает Интернет для преподавателей и студентов. Даются методические советы относительно использования информации и материалов Интернета, которые помогут сделать занятие эффективным, интересным и значимым.

Ключевые слова: Интернет-ресурс, интернет-занятие, иностранные языки, информационное общество, принципы обучения.

Synyavska A.M. Internet Application at Teaching English

A question of informative technology usage, the Internet, in particular, in the process of studying and teaching of foreign languages are under consideration in this article. Possibilities offered by the Internet for teachers and students are disclosed. Methodological advices as to the usage of Internet resources which will help to design effective, interesting and meaningful lesson are offered.

Key words: Internet resource, e-lesson, foreign languages, informative society, principles of teaching.